ירולים ירולים THE AVI CHAI PRIZE

THE AVI CHAI PRIZE 2004 פרס אבי חי תשס"ד

ウラバ THE AVI CHAI PRIZE

THE AVI CHAI PRIZE 2004 פרס אבי חי תשס"ד

חבר הנאמנים, קרן אבי חי

ארתור פריד, יו"ר

מאיר בוזגלו

מם ברנסטין

אביטל דרמון

רות וייס

הנרי טאוב

לורן מרקין

אלן פלד

ג׳ורג׳ רוֹהר

ליף רוזנבלט

דוד תדמור

אלי סילבר, מנכ״ל קרן אבי חי ישראל יוסי פרגר, מנכ״ל קרן אבי חי ניו יורק

מיכל נקר, רכזת פרס אבי חי

חברי ועדת פרס אבי חי

מנחם פיש, יו"ר הוועדה

פרופסור להיסטוריה ופילוסופיה של המדע, אוניברסיטת תל-אביב; עמית מחקר בכיר במכון שלום הרטמן ללימודי יהדות מתקדמים

יאירה אמית

פרופסור למקרא וראש המסלול להוראת המקרא, אוניברסיטת תל-אביב

שמעונה גינצבורג

ראש תכנית המחשבה הביולוגית, האוניברסיטה הפתוחה

אבינועם גרנות

ראש מינהל החינוך, עיריית חולון

יעקב הדני

מנהל, המכללה האקדמית הדתית לחינוך עייש ראיימ ליפשיץ

בנימין לאו

רב בית הכנסת הרמב״ן בירושלים;

ראש בית המדרש ללימודים מתקדמים לנשים, בית מורשה בירושלים

שמואל פיינר

פרופסור להיסטוריה יהודית וראש המחלקה לתולדות ישראל, אוניברסיטת בר-אילן

נורית פריד

מנהלת המכון להכשרת טוענות רבניות, אור תורה סטון

דוד תדמור

נציג קרן אבי חי בוועדת הפרס

BOARD OF TRUSTEES

Arthur W. Fried, Chairman

Mem Dryan Bernstein

Meir Buzaglo

Avital Darmon

Alan R. Feld

Lauren K. Merkin

George Rohr

Lief D. Rosenblatt

David E. Tadmor

Henry Taub

Ruth R. Wisse

Eli Silver, Executive Director, Israel **Yossi Prager**, Executive Director, USA

Michal Nakar, AVI CHAI Prize Coordinator

THE AVI CHAI PRIZE COMMITTEE

Menachem Fisch, Chairman

Professor of History and Philosophy of Science, Tel-Aviv University; Senior Fellow at the Shalom Hartman Institute for Advanced Judaic Studies

Yairah Amit

Professor of Biblical Studies and Chair of Bible Teaching Program at Tel-Aviv University

Yaakov Haddany

Director, The E.M. Liphshitz College of Education

Shmuel Feiner

Professor of Jewish History and Head of the Jewish History Department at Bar-Ilan University

Nurit Fried

Director, Women's Rabbinical Court Advocates Program, Ohr Torah Stone

Simona Ginsburg

Head of the Biological Thought Program, The Open University of Israel

Avinoam Granot

Head of the Educational Administration, Holon Municipality

Benny Lau

Rabbi of Ramban Synagogue, Jerusalem;

Director, Women's Beit Midrash, Beit Morasha of Jerusalem

David Tadmor

Trustee, THE AVI CHAI FOUNDATION

פרס אבי חי

פרס אבי חי מוענק בכל שנה לאדם או לצוות אנשים שתרם תרומה ייחודית ומשמעותית להגברת יחסי הבנה, כבוד ורגישות הדדיים בין יהודים בעלי רקע שונה ובעלי גישות שונות למסורת ישראל.

הפרס, על סך 100,000, ניתן זו השנה השתיים-עשרה. הפרס נועד להוקיר ולהבליט יוזמות משמעותיות של יחידים התורמים בעשייתם זו לשינוי פני החברה הישראלית ועיצובה כחברה סובלנית ומרובת גוונים, המושתתת על ערכי התרבות היהודית.

ועדת הפרס מורכבת מתשעה אנשי ציבור, המייצגים קשת גישות רחבה למסורת היהודית, ומנציג קרן אבי חי בישראל.

קרן אבי חי

קרן אבי חי היא קרן פרטית אשר נוסדה בשנת 1984 ופועלת בישראל, בצפון אמריקה ובמדינות חבר העמים.

הקרן, המחויבת להמשכיות העם היהודי ותרבותו ולמדינת ישראל כמרכיב מרכזי בחיי העם, הציבה שני יעדים מרכזים לפעילותה: עידוד וטיפוח יחסי הבנה, רגישות וזיקה הדדית בין יהודים מכל הזרמים והגישות למסורת. טיפוח הזיקה למסורת בקרב כל חלקי העם ועידוד ההבנה והערכה למורשת היהודית ולתרבותה, לדיניה, מנהגיה וערכיה.

על מנת להשיג מטרות אלה בקרב החברה הישראלית תומכת קרן אבי חי בישראל במגוון רחב של פעולות חינוך, חברה ותקשורת. פעולות אלה מיועדות לקהל גדול ומגוון, בעל השקפות שונות ואופני התייחסות רב-גוניים למסורת היהודית.

להלן מבחר דוגמאות לפעולות הזוכות לתמיכת קרן אבי חי. פרטים על מגוון הפעולות להלן מבחר דוגמאות למצוא באתר האינטרנט של הקרן: www.avichai.org.il

AVI CHAI Prize

The AVI CHAI Prize is awarded each year to an individual or individuals who have made a unique and significant contribution to increasing mutual understanding, respect, and sensitivity among Jews of diverse religious backgrounds and approaches to Jewish tradition.

The Prize, in the amount of NIS 100,000, is intended to give prominence to the work of individuals who promote, through their activity, a more tolerant and diverse Israeli society, rooted in Jewish values.

The Prize Committee comprises nine public figures representing a wide spectrum of approaches to Jewish tradition, including a representative of AVI CHAI Israel.

AVI CHAI

AVI CHAI is a private foundation established in 1984 and active in Israel, North America, and the former Soviet Union.

AVI CHAI, which is committed to the perpetuation of the Jewish people, Judaism, and the centrality of the State of Israel to the Jewish people, has two main objectives: To encourage mutual understanding and sensitivity among Jews of different religious backgrounds and commitments to Jewish tradition.

To nurture among all segments of the Jewish people their connection to Jewish tradition and their understanding of, and appreciation for, the Jewish heritage, its customs, laws, and values.

In order to achieve these goals, AVI CHAI Israel supports a variety of educational and media activities, intended for a broad population, with diverse outlooks and approaches to Jewish life.

Below are some of the programs supported by AVI CHAI. For more details, see AVI CHAI's Website: www.avichai.org.il.

אבי חי במדיה

בתקופה האחרונה החלה קרן אבי חי להיות מעורבת באופן הולך וגובר בסיוע במימון הפקת תכניות וסדרות טלוויזיה וסרטים המבטאים את ערכי הקרן ומטרותיה.

תכניות אלה משקפות ערכים של הידברות בין אנשים בעלי השקפות שונות, חשיפה לידע ולערכים תרבותיים מן העולם היהודי והכרת קבוצות בחברה הישראלית אשר אינן זוכות, בדרך כלל, לחשיפה נאותה באמצעי התקשורת.

מספר יוזמות מדיה בהן תמכה קרן אבי חי זכו לאחוזי צפייה ניכרים ולביקורת אוהדת מצד מבקרי קולנוע וטלוויזיה ומצד צופים כאחד.

בית מדרש אלול

מוסד לקידום לימוד משותף לדתיים ולחילוניים של טקסטים יהודיים קלאסיים ומודרניים כאחד. אלול, אחד המוסדות החלוצים בתחום זה, מפעיל בירושלים בית-מדרש המהווה את קבוצת הגרעין המובילה כמו כן מאמן ומנחה בית המדרש 18 קהילות לומדות אחרות ברחבי הארץ.

במידבר

בית מדרש יצירתי בירוחם. חברי בית המדרש הם מעמודי התווך של מנהיגות במידבר, ומשמשים כמקור השראה עיקרי לפעילויות נוספות רבות.

מעבר תכנית בית המדרש הקבועה המתקיימת פעם בשבוע מקיים בית המדרש תכניות המתפרשות על פני קשת רחבה של פעילויות כגון מרכז צעיר, קבוצת מחול, בית מדרש לילדים, קהילות לומדות ובכלל זה לעולים, תכנית פרשת השבוע, תכנית של לימודי יהדות לעובדי מפעלים סמוכים, ואירועים נוספים לתושבי הסביבה. מדי שבוע משתתפים בפעילויות במידבר כ-1,200 אנשים, ואלפִים נוספים נוטלים חלק באירועים הקהילתיים ההמוניים.

מדרשות קדם צבאיות למנהיגות

קרן אבי חי בישראל תומכת בעשר מדרשות קדם צבאיות למנהיגות. מדרשות אלה מכשירות צעירים ממגזרים שונים להיות עתודה מנהיגותית בישראל. המדרשות בהן תומכת הקרן מבוססות על עקרונות הפתיחות והסובלנות, הבאים לידי ביטוי בתכנית הלימודים ובצוות המלווה את חניכי המדרשות. מטרת המדרשות היא להכין את הצעירים המשתתפים בהן לקראת שירות צבאי תורם ומשמעותי ולמעורבות חברתית וציונית לאחר שירותם הצבאי.

המדרשות, המיועדות לבוגרי ובוגרות תיכון חילוניים, מסורתיים ודתיים, דורשות מהחניכים והחניכות המשתתפים בהן לקחת חלק בתכנית לימודים ופעילות אינטנסיבית, הכוללות לימודי תרבות יהודית, אקטואליה ישראלית ופעילות חברתית - קהילתית מגוונת.

AVI CHAI in the Media

An ongoing effort to encourage the development and production of new television programs related to Jewish culture and reconciliation. The Foundation has funded the production of a variety of programs, which feature dialogue between people of differing views, exposure to Jewish knowledge and cultural values, and encounters with segments of Israeli society not usually seen or heard in the media.

Programs supported by AVI CHAI have earned impressive ratings and favorable reviews from critics and viewers alike.

Elul

An institution that promotes the joint study of classical and modern Jewish texts by religious and secular participants. Elul, one of the pioneers in this field, runs a beit midrash program for its core leadership group, and trains and provides guidance to 16 other learning communities throughout the country.

Bamidbar

A center of Jewish study and celebration in the Negev. Since its establishment in Yerucham in 1996, BaMidbar has grown into a significant Jewish cultural center that attracts the region's diverse population. BaMidbar programs span a wide spectrum of activities, including a creative beit midrash for BaMidbar's leadership, a beit midrash for children, various study programs for high school and post-high school youth, a program on parshat hashavuah, a dance midrash group, a program of Jewish studies for workers in nearby factories, and community-wide events. About 1,200 people participate in BaMidbar activities on a weekly basis, and thousands take part in community events connected to the holidays.

Pre-Army Mechinot

A program of support for pre-army mechinot (preparatory programs) that target either secular or religious and secular participants together. Mechinot provide an intensive year-long educational program for post-high school youth that combines the study of Judaism and Zionism with community service, leadership development, and pre-army training. Currently, AVI CHAI provides basic grants to ten mechinot–Aderet, Ami Chai, Beit Yisrael, Ein Prat, Meitzar, Nachshon, Negev, Rabin, Upper Galilee, and Yemin Orde–with a total of about 300 young people enrolled.

ממזרח שמש

מסגרת להעצמת מנהיגות יהודית חברתית, המדגישה את הערכים החברתיים שבין אדם לחברו, בין היתר באמצעות לימוד הסובב סביב מורשת יהדות המזרח. הפעילות מתקיימת באופן סדיר במוקדים שונים ברחבי הארץ ומיועדת לסטודנטים, מנהיגים קהילתיים, אנשי חינוך ואמנים. כמו כן, נפגשות קבוצות מיוחדות של נשים, בני נוער ופעילי חינוך שכונתיים וחברתיים.

קבוצות "ממזרח שמש" כוללות מאות משתתפים העוסקים בהיבטים האקטואליים של התרבות היהודית כפי שהתגבשה בארצות המזרח ובשילובה של תרבות זו בשיח הישראלי.

עתיים

תכנית המיועדת לעולים חדשים מחבר המדינות, אשר מטרתה לחזק את ידיעותיהם וזיקתם לטקסי מעגל החיים היהודי, ולאפשר להם לחוות את התרבות והמסורת היהודית בצורה חיובית.

במסגרת פעילות זו הוקם מרכז מידע טלפוני ומתוקשב המציע תמיכה וייעוץ לעולים בסוגיות שונות. כמו כן נכתבו ותורגמו חוברות מידע המסבירות היבטים שונים של טקסי החיים היהודיים ומנחות את העולים בסדרי הטקסים השונים ובקבלת שירותי דת מהגופים המוסמכים לכך במדינת ישראל.

צו פיוס

פעילותה הגדולה והמוכרת ביותר של קרן אבי חי בישראל. פעילות צו פיוס כוללת מגוון תחומי עשייה אשר מטרתם לקדם את ההבנה בין יהודים דתיים, מסורתיים, חרדים וחילוניים בישראל.

תחום פעילות מרכזי אחד הוא מסעות פרסום נרחבים, אשר ביסודם עומדת הקריאה לסובלנות, הקשבה, שמירה על כללי הדמוקרטיה ומחויבות לערכי התרבות היהודית. במקביל למסעות הפרסום לציבור הרחב נערכים גם מסעות פרסום ייחודיים לחברה החרדית, הקוראים לחיזוק הקשר בין חלקיו השונים של העם היהודי.

צו פיוס מעורבת גם במגוון פעילויות חינוכיות וקהילתיות כגון קבוצות כדורגל משותפות לילדים דתיים וחילוניים, הפעלת קבוצות דיאלוג בין חילונים לחרדים ואירועי תרבות יהודית.

קהילות שרות

תכנית המאפשרת לקהל בעל רקע מגוון להיחשף בצורה ידידותית למקורות יהודיים באמצעות השירה והמוסיקה של קהילות ישראל ובעיקר באמצעות הפיוט המשלב את שניהם. משתתפי התכנית מתוודעים לעולם התרבותי של הפיוט ולפיוטים השונים בהנחיית פייטנים מסורתיים, מוזיקאים או מלחינים ולומדים לשיר אותם.

במסגרת תכנית "קהילות שרות" זוכים המשתתפים למפגש כפול, עם הטקסטים והניגונים הייחודיים ועם אנשים בעלי גישות והשקפות שונות, השייכים למעגלים שונים ומגוונים, והכל על בסיס של הנאה ולימוד משותפים.

MiMizrach Shemesh

A community leadership project that aspires to promote Judaism's social values in Israeli society, especially via the study and celebration of the Mizrachi (Eastern) Jewish heritage. During 2003/04, 12 study groups, with more than 200 participants, met regularly at various locations in the country. These included a core leadership group, and study groups for university students, community leaders, educators, artists, women, and teenagers. In addition, the Center's senior staff meets with educators, organizations, and leaders to further disseminate their message.

Itim

A project for providing information, consultation, and support on issues relating to the Jewish lifecycle for immigrants from the former Soviet Union. ITIM was founded in 2000 to provide Israeli Jews with information and guidance on Jewish life cycle events: birth, bar and bat mitzvah, marriage, divorce, conversion, and death. ITIM currently relies on three main vehicles to achieve its goals: information booklets, a website, and a telephone hotline. AVI CHAI's support enables ITIM to translate and distribute ITIM information booklets in Russian; develop a Russian-language version of ITIM's website; and adapt ITIM's hotline to the needs of Russian-speakers.

Tzav Pius

AVI CHAI's "flagship" enterprise in promoting mutual understanding among Israeli Jews. Tzav Pius represents a multi-faceted effort, staffed by the Foundation, whose most visible initiatives encompass a variety of media activities that promote messages of "pius" (reconciliation). These include ad campaigns on television and in haredi newspapers; television programs, such as the successful Tzav Pius talk-show for youth, "Someone Spoke," now in its fifth year; and Internet-based initiatives, such as a popular website. Tzav Pius also initiates and supports a wide variety of educational and community-related projects, including dialogue groups between haredim and secular, religious-secular youth soccer teams, and Jewish culture festivals for the general public.

Singing Communities

A program to foster "singing communities" that bring together diverse audiences to experience, celebrate, and deepen their connection to Jewish culture via Jewish music, especially piyyut (liturgical poetry). During 2003/04, four communities in Jerusalem, Tel Aviv, and Netanya met weekly to study selected liturgical pieces, led by traditional paytanim (singers of liturgical poetry), musicians, or writers, and to sing piyyutim. Now in partnership with the International Cultural Center for Youth, the project currently is focusing on training facilitators and expanding the number of kehillot sharot around the country.

פרופי בנימין איש שלום Prof. Benjamin Ish-Shalom

פרס אבי חי ניתן לפרופי בנימין איש שלום, מייסד ורקטור "בית מורשה" בירושלים, על פעילותו הרחבה והמגוונת לשם יצירת מצע תרבותי משותף כבסיס לדיאלוג פורה בין חלקיו השונים של הציבור היהודי בישראל.

The AVI CHAI Prize is being awarded to Prof. Benjamin Ish-Shalom, founder and rector of Beit Morasha in Jerusalem, for his extensive and diverse efforts to develop a shared cultural foundation for fruitful dialogue among the different segments of Israeli Jewry.

פרופי בנימין איש שלום

בנימין איש שלום נולד בשנת 1953 למשפחה מסורתית, למד לימודים תורניים בישיבת ההסדר ״הר עציון״ ורכש את השכלתו האקדמית באוניברסיטה העברית בירושלים, שבה קיבל תואר דוקטור במחשבת ישראל. עיקר מחקריו וספריו השכלתו האקדמית באוניברסיטה העברית בירושלים, שבה לובמיוחד בניתוח מקורי וייחודי של תורת הרב קוק.

בשנת 1990 הקים את בית מורשה בירושלים, המרכז האקדמי למנהיגות וללימודי היהדות, הפועל לפיתוח והעצמת מנהיגות יהודית משכילה ומתונה. מלבד תכניתו הקבועה של בית מורשה מתקיימים בו שורה של פרויקטים, שבמרכזם עומדים ההידברות ויצירת שפה תרבותית משותפת לכל חלקי הציבור והחברה היהודית בישראל.

במהלך השנים היה פרופי איש שלום שותף למגוון רחב של יוזמות לחיזוק הלכידות בחברה הישראלית, ביניהן הקמת ארגון "גשר" להידברות בין דתיים וחילוניים (1970), ייסוד אמנת "שלום בישראל" (1997) ושותפות בהקמת "קבוצת הסכמה לאומית" אשר עסקה במציאת דרכים לגישור והסכמה בנושאים שונים השנויים במחלוקת בציבוריות הישראלית (1998).

בשנת 1999, על פי החלטת ממשלת ישראל, ייסד פרופי איש שלום בשיתוף עם הסוכנות היהודית את המכון ללימודי יהדות, כמענה לרצונם של אלפי עולים חדשים להכיר את מורשתם היהודית ולאפשר למעוניינים בכך להתגייר. במסגרת המכון מתקיים שיתוף פעולה בין נציגים אורתודוכסים, קונסרבטיבים ורפורמים.

בשנת 2002 יזם פרופי איש שלום יחד עם קצין חינוך ראשי את קורס "נתיב" בצה"ל, המקנה לחיילים עולים השכלה יהודית-ציונית, חינוך ערכי ואפשרות לגיור במסגרת שירותם הצבאי.

בשנת 2003 החל פרופי איש שלום, בשיתוף עם הרמטכ״ל וקצין חינוך ראשי, בפיתוחה וביישומה של תכנית אסטרטגית לחינוך לזהות ישראלית-יהודית בצה״ל. מטרת התכנית היא ליצור מצע תרבותי משותף ושיח זהות משמעותי לכלל חיילי צה״ל ומפקדיו.

פרופי בנימין איש שלום חי ופועל בירושלים, נשוי לרבקה ולהם שישה בנים.

Prof. Benjamin Ish-Shalom

Benjamin Ish-Shalom was born in 1953 to a traditional family. He attended the Har Etzion hesder yeshiva and the Hebrew University of Jerusalem, earning a doctorate in Jewish philosophy.

Prof. Ish-Shalom's research and academic books address primarily topics related to Jewish philosophy, and include in particular an original analysis of the teachings of Rabbi Kook.

In 1990, he founded Beit Morasha of Jerusalem: The Academic Center for Jewish Studies and Leadership, which is devoted to developing and empowering an educated, moderate Jewish leadership. In addition to its core program, Beit Morasha implements a number of projects that focus on dialogue and the development of a shared cultural language for all segments of the Israeli Jewish population.

Over the years, Prof. Ish-Shalom has been involved in a range of initiatives that seek to promote a more cohesive Israeli society, including the founding of Gesher, an organization that encourages dialogue between religious and secular Jews (1970); the "Peace in Israel" covenant (1997); and the establishment of the National Consensus Group, which sought ways to bridge disputes and reach agreement on various controversies in Israel society (1998).

In 1999, in keeping with a resolution by the Government of Israel and in cooperation with the Jewish Agency, Prof. Ish-Shalom founded the Joint Institute for Jewish Studies. The Institute enables thousands of immigrants to learn about their Jewish heritage and, for those interested, to convert to Judaism. The Joint Institute is distinguished by the collaboration of Orthodox, Conservative, and Reform representatives.

In 2002, together with the IDF Chief Education Officer, Prof. Ish-Shalom initiated the Nativ program in the IDF, which provides immigrant soldiers with a program based on Jewish-Zionist education and values, and offers the option of conversion while serving in the army.

In 2003, in cooperation with the IDF Chief of General Staff and Chief Education Officer, Prof. Ish-Shalom developed and implemented a strategic plan for IDF education centered on Israeli-Jewish identity. The aim of the program is to develop a shared cultural foundation and meaningful discourse on identity for all IDF soldiers and officers.

Prof. Benjamin Ish-Shalom lives and works in Jerusalem. He and his wife Rivka have six sons.

נימוקי ועדת פרס אבי חי

ועדת פרס אבי חי בישראל ממליצה להעניק את פרס אבי חי תשס״ד לפרופ׳ בנימין איש שלום על פעילותו החינוכית, ההגותית והציבורית הרחבה והמגוונת, שבמרכזה הקמתו של בית מורשה בירושלים וניהולו מזה ארבע עשרה שנה. פעילותו העניפה של בנימין איש שלום מונעת על ידי תחושה עמוקה ששסעים הולכים ומעמיקים בקרב הציבור היהודי בישראל מאיימים על עצם יכולתו להתגבש לכדי קהילת לאום אזרחית. ציבור זה זקוק למצע תרבותי משותף, שעל בסיסו יוכל כל אדם ותוכל כל קהילה לגבש את זהותם התרבותית, הדתית והלאומית. קיומו של מצע משותף זה הוא תנאי הכרחי ליכולתו של הציבור היהודי בישראל לנהל דיאלוג ער ונוקב, שהוא סם החיים של חברה המבקשת להיות פלורליסטית וסולידרית.

ואולם, לגבי בנימין איש שלום, מלווה תחושה זו בתחושה עמוקה לא פחות שמציאות החיים המודרניים - ואף יותר מכך, המשימה החברתית והלאומית שקיבלנו על עצמנו בהקמת המדינה - מציבות בפני היהדות הדתית אתגרים כבדי משקל, המחייבים מהלכי יסוד של חשיבה מחדש.

תובנות עומק אלה מתורגמות הלכה למעשה בשלושה מעגלי הפעילות המרכזיים אותם יזם ומנהיג פרופי איש שלום: המעגל הראשון מתנהל בבתי המדרש של "בית מורשה", שבהם מתקיים תהליך הבירור הפנימי בעולמה של תורה: בבית המדרש להכשרת מנהיגות חינוכית ורבנית, בבית המדרש למנהיגות נשים, ובחבורה הקהילתית הלומדת שמהווה בית מדרש מעורב לצעירים ולצעירות, דתיים וחילונים, המציב מעין דגם-אב למה שהשיח הישראלי צריך ויכול לשאוף אליו. תהליך בירור זה מוצא ביטוי עשיר ומגוון במסגרות נוספות שקיבלו את השראתן מבית מורשה, ובחלקן נוסדו בו, וביניהן: "ייעוד" - תכנית להכשרת בנות שירות להוראת יהדות בבתי הספר הכלליים, "יסודות" - מכון לליבון ענייני תורה ומדינה, הלכה ודמוקרטיה, וכתב העת המרתק "אקדמות".

מעגל הפעילות השני הוא פרויקט רב-היקף בקרב חיילי צה״ל ומפקדיו, פרויקט המשותף לחיל החינוך, לסוכנות היהודית ולבית מורשה. מטרת התכנית, הקרויה ״ייעוד וייחוד: צה״ל - זהות ישראלית יהודית״, לשלב, כמרכיב אינטגרלי של תהליך הכשרתם של מפקדי צה״ל בכל הרמות, מבוא לאותו מצע תרבותי משותף לחברה היהודית הישראלית, שעל בסיסו יתאפשר לחייל ולמפקד לגבש את זהותם הייחודית כאזרחים יהודים ישראליים וליטול חלק ער בשיח הזהות רב הפנים שהחברה הישראלית כה זקוקה לו.

במעגל השלישי של פעילותו של פרופי איש שלום, נמצא המכון המשותף שהקים והנהיג ללימודי היהדות באולפנים לקראת גיור, אשר נוסד בעקבות המלצות ועדת נאמן שדנה בשאלת הגיור בישראל. ייחודו של המכון הוא בשיתוף הפעולה בין גורמים רפורמים, קונסרבטיבים, ואורתודוקסים לשם יצירת תכנית לימודים משותפת ומוסכמת לקראת גיור. כאן באה לידי ביטוי חד וייחודי תובנת היסוד של בנימין איש שלום שהמצע התרבותי המשותף, המעוצב והמונחל, בעבודת בית מורשה כשמו כן הוא: מצע הראוי להיות משותף לכל, כמצע לדיון בין כל חלקי החברה היהודית בישראל, ולא מצעה של גישה הגמונית אחת.

גישתו של בנימין איש שלום היא ביקורתית כלפי חברי קהילתו פנימה ומהפכנית כלפי החברה הישראלית הסובבת אותה. ואולם אין שמץ של התרסה ופולמוסיות בדרך התנהלותו. בנועם הליכות, בסקרנות אמת ובהקשבה של כבוד משכיל בנימין איש שלום לחולל ולהנהיג פעילות גישור מגוונת ורבת היקף על פני חלק משסעיה הכואבים ביותר של החברה הישראלית.

THE AVI CHAI PRIZE סרס ארי חי

Explication of the AVI CHAI Prize Committee's Choice

The AVI CHAI Prize Committee recommends awarding the AVI CHAI Prize for 5764 to Prof. Benjamin Ish-Shalom in recognition of his extensive and diverse educational, intellectual, and public activities, especially his founding and leadership of Beit Morasha in Jerusalem for the past 14 years.

Benjamin Ish-Shalom's wide-ranging work is motivated by a profound sense that the growing rifts in Israeli Jewish society are threatening the country's ability to develop a civic national community. The State of Israel is in need of a shared cultural foundation, upon which individuals and communities can develop their cultural, religious, and national identity. This shared foundation is essential if Israel is to engage in the vibrant, penetrating dialogue that is vital for a society that seeks to be pluralistic and cohesive.

For Benjamin Ish-Shalom, the above conviction is combined with an equally deep sense that the conditions of modern life, and even more so the social and national mission assumed when we established the State of Israel, pose weighty challenges for religious Jewry that require basic rethinking.

Benjamin Ish-Shalom has applied these profound insights in the three main realms of activity he has initiated and leads:

The first realm is the exploration of the world of Torah that takes place in Beit Morasha's *batei midrash*: the Beit Midrash for Training Educational and Rabbinical Leadership, the Beit Midrash for Women's Leadership, and the Learning Community Chavura (a beit midrash for young men and women, religious and secular, which represents a kind of archetype of what Israeli discourse can and should be). This process of exploration also can be found in other settings inspired by or initiated by Beit Morasha, including Yi'ud (a program that trains National Service volunteers to teach Judaism in state *mamlachti* schools), Yesodot (an institute that works on issues pertaining to Torah and state, Jewish law and democracy), and the fascinating journal, *Akdamut*.

The second realm of activity is an ambitious project for IDF soldiers and officers run jointly by the IDF Education Corps, the Jewish Agency, and Beit Morasha. The aim of the program, known as "Purpose and Uniqueness: The IDF–Israeli Jewish Identity," is to integrate an introduction to Israeli Jewry's shared cultural foundations into the training of IDF commanders. This introduction is intended to serve as the basis on which soldiers and officers can develop their unique identity as Israeli Jews and can take lively part in the multifaceted discourse on identity that Israeli society so greatly needs.

Prof. Ish-Shalom's third realm of activity involves the Joint Institute for Jewish Studies, which he founded and leads. The Joint Institute, established in response to the recommendations of the Neeman Commission on conversion in Israel, offers courses in Judaism in preparation for conversion. The Joint Institute is unique because of the collaboration of Reform, Conservative, and Orthodox Jewish leaders who developed its joint conversion curriculum. The Institute represents a distinct, unique manifestation of Benjamin Ish-Shalom's fundamental insight that Israel's shared cultural foundation is indeed what the term implies: worthy of being shared by all as a basis for discourse among Israeli Jews, and not the platform of one hegemonic view.

Benjamin Ish-Shalom's approach is critical vis-à-vis his own community and revolutionary vis-à-vis the wider Israeli society. Yet, there is not a trace of antagonism or polemic in his conduct. A pleasant, genuinely curious man, and a respectful listener, Benjamin Ish-Shalom manages to develop and lead a range of activities that bridge some of the most painful rifts in Israeli society.

זוכי פרס אבי חי בעבר

ד"ר דניאל טרופר זכה בפרס אבי חי תשנ"ג על הקמת ארגון "גשר" מפעלים חינוכיים, המקיים מפגשים לימודיים בין תלמידים המחזיקים בתפיסות מגוונות של המסורת היהודית.

מר אריה בן-גוריון ז"ל זכה בפרס אבי חי תשנ"ד על ייסוד שיטים - מכון החגים הקיבוצי, הפועל ליצירת תשתית תרבותית-יהודית מתחדשת בקהילה הקיבוצית ובארץ כולה.

ד"ר צבי צמרת זכה בפרס אבי חי תשנ"ה על עבודתו ואורח חייו המהווים דוגמא אישית לדו-שיח פורה בין יהודים בעלי השקפה שונה ביחס למסורת.

הרב מנחם פרומן זכה בפרס אבי חי תשנ״ו על גישתו המיוחדת כרב היישוב תקוע, גישה המשמשת בסיס להשראה בעיצוב הקהילה המעורבת ובחיפוש המתמיד אחר שפה משותפת שתהווה בסיס לשיתוף פעולה בין כל חלקי העם.

גב' רות קלדרון בן-שחר ומר מוטי בר-אור זכו בפרס אבי חי תשנ"ז על יוזמתם המשותפת בהקמת בית מדרש "אלול", המשתף גברים ונשים, דתיים וחילוניים ומטפח דיאלוג בין אנשים בעלי השקפות וגישות שונות למסורת.

פרופ׳ אברהם שפירא זכה בפרס אבי חי תשנ״ח על מפעליו הרוחניים, התרבותיים והחינוכיים הרבים, היוצרים חיבור בין התנועה הקיבוצית בפרט וציבורים רחבים בכלל לבין מורשת התרבות היהודית.

גב׳ טובה אילן זכתה בפרס אבי חי תשנ״ט על פעילותה החינוכית המסועפת במגוון מסגרות, שבשיאה הקמתו של מרכז יעקב הרצוג ללימודי היהדות וניהולו משך עשור שינים

הרב פרופ' דוד הרטמן זכה בפרס אבי חי תש"ס על מפעל חייו כהוגה וכסופר, ועל פעילותו החינוכית והציבורית המסועפת, שבמרכזה הקמתו של מכון שלום הרטמן בירושלים וניהולו משך שני עשורים ויותר.

פרופ׳ רות גביזון והרב יעקב מדן זכו בפרס אבי חי תשסייא על הצעתם ליימסד לאמנה חברתית חדשה בין שומרי מצוות וחופשיים בישראליי.

מר אדם ברוך זכה בפרס אבי חי תשס״ב על כתיבתו הענפה והייחודית המצליחה לתווך באורח מקורי וייחודי בין לשונה וערכיה של היהדות ההלכתית המסורתית לבין אלה של ישראל העכשווית.

מר הושע פרידמן - בן שלום זכה בפרס אבי חי תשס"ג על הקמת המכינה הקדם צבאית המעורבת לבני נוער דתיים וחילוניים, המציגה מופת לקהילה תוססת, סובלנית, תורמת ומשפיעה על הסביבה בה היא פועלת.

Previous Recipients of the AVI CHAI Prize

Dr. Daniel Tropper was awarded the AVI CHAI Prize in 5753 for founding Gesher, which conducts study encounters between students who have different perceptions of Jewish tradition.

Arieh Ben-Gurion was awarded the AVI CHAI Prize in 5754 for founding Shitim, the Kibbutz Holiday Institute, which works on creating an innovative Jewish cultural foundation in the kibbutzim and in Israel as a whole.

Dr. Zvi Zameret was awarded the AVI CHAI Prize in 5755 for his work and way of life, which provide a personal example of fruitful dialogue between Jews with different perspectives on Jewish tradition.

Rabbi Menahem Froman, the rabbi of Tekoa, was awarded the AVI CHAI Prize in 5756 for his special approach, which serves as the inspiration for the mixed community and for the constant search for a shared language that will serve as a basis for cooperation among all segments of the Jewish people.

Ruth Calderon Ben-Shahar and Moti Bar-Or were awarded the AVI CHAI Prize in 5757 for their joint initiative in founding Elul, a beit midrash for religious and nonreligious men and women, which fosters dialogue between people with different perspectives on and attitudes toward Jewish tradition.

Prof. Avraham Shapira was awarded the AVI CHAI Prize in 5758 for his many spiritual, cultural, and educational endeavors, which bond the kibbutz movement and large segments of the population to the Jewish cultural heritage.

Tova Ilan was awarded the AVI CHAI Prize in 5759 for her wide-ranging educational activity in a variety of settings, and especially for founding the Yaacov Herzog Center for Jewish Studies and heading it for ten years.

Rabbi Prof. David Hartman was awarded the AVI CHAI Prize in 5760 for his life's work as a thinker and author, and for his wide-ranging educational and public activity, centering on founding the Shalom Hartman Institute in Jerusalem and heading it for more than two decades.

Prof. Ruth Gavison and Rabbi Ya'acov Medan were awarded the AVI CHAI Prize in 5761 for their proposed "Foundation for a New Social Covenant between Religious and Secular Jews in Israel."

Adam Baruch was awarded the AVI CHAI Prize in 5762 for his ramified and unique writing in which he manages to mediate, in an original and unique manner, between the language and values of traditional halakhic Judaism and those of contemporary Israel.

Hoshea Friedman Ben-Shalom was awarded the AVI CHAI Prize in 5763 for founding the mixed pre-induction program for religious and nonreligious youth–an exemplary model of a vibrant, tolerant community that makes a contribution and exerts an impact on its environment.

אבי חי ישראל (עייר)

רחוב הנביאים 31

ירושלים 95103

02-624-3310 פקס: 02-624-3330 טלפון:

office@avichai.org.il :דואר אלקטרוני

AVI CHAI Israel

31 Hanevi'im Street

95103 Jerusalem

Phone: 02-624-3330 Fax: 02-624-3310

e-mail: office@avichai.org.il